ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.— ಈ exempted routes in Madras and Mysore for passenger buses ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದ ನಡೆದಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have no information; however there has been agreement.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA. — The whole thing is under examination and I have requested that the matter may be looked into purely on reciprocity basis.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿರುವುದು ಯಾವಾಗ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That detail is not available in the file.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ತಾವು ಈಗ ತಾನೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು reciprocity basis ಮೇಲೆ ನೋಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 50 ಮೈಲಿ routeಗೆ exemption ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 50 ಮೈಲಿ routeಗೆ exemption ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ basis ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ exempted routes ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನೇರವಾದ ರಸ್ತೆ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ deviation ರಸ್ತೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ Y. N. ಹೊಸಕೋಟೆ ರಸ್ತೆ deviation ರಸ್ತೆ—ಇದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ 32 ಮೈಲಿ, 20 ಮೈಲಿ routes exemption ಕೊಟ್ಟರು ವಾಗ್ದ ನಮಗೆ ಅವರ border ನಲ್ಲಿ 2 ಮೈಲಿ, 5 ಮೈಲಿ, 9 ಮೈಲಿ—ಈ ರೀತಿ exemption ಕೊಟ್ಟರುವುದು inequitable ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I agree with you. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ reciprocity basis ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, it is engaging the attention of the Government. I have requested the S. T. A. also to give their opinion on this ground.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಒಂದು ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ವರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ categorical ಆಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಒಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬಸ್ ಒಂದನ್ನು ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—That is past history.

Bus Routes to private owners.

Q.—1024. **Sri S. SIDDAPPA** (Magadi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that they have reserved a few roads for running the Road Transport buses;

(*b*) whether separate bus lines were not given to the private bus owners;

(*c*) whether it is possible to change those routes when once they have been so given?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) Alternative routes were given to the displaced private operators.

(*c*) Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್‌ಗಳ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ concrete ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೇ reserve ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು reserve ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್ ಲೈನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಒಂದು ಸಲ ಒಂದು ಲೈನಿನಲ್ಲಿ run ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಲೈನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು general ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರತಕ್ಕ route ಎಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ, ಮೇಲುಕೋಟೆಗೆ, ತಿರುಪತಿಗೆ ಬಸ್ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.)

monopolise ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಬಡವರು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಿಟಿ ಸರ್ವಿಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—May I know, Sir, whether there is any legislative enactment in the State which empowers the Government to nationalise the Road Transport or to create any monopoly on the roads?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That the Hon'ble Member is aware of. He has been an expert in that branch of knowledge and I need not enlighten him.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware that there are such legislative enactments in the States like Bombay and Uttar Pradesh?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is a legislative enactment here also.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—When was it passed, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not know when it was passed. But this much is certain. I am fully fortified that if I want monopoly in any route there is no legal bar.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Are the Government aware of article 19 of the Constitution of India where it is declared that any nationalisation by Executive Authority is illegal and that there are various judgments to this effect in the Allahabad High Court?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am not aware of the decision of the Allahabad High Court. So far as Mysore is concerned, I have got the legal opinion and I have also got it examined and I am quite confident about that point.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it a fact that alternative routes were granted to some bus proprietors because they lost service consequent on nationalisation?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Although Government was not bound to do it, Government was obliged to do it because they had to be provided somewhere.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—My question is: is it not on that consideration that alternative route was granted?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The major consideration was the need of the traffic in the area. This was only secondary.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಕ್ ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಮುನಾಪಲ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮುನಾಪಲ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್‌ಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮುನಾಪಲ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಮ್‌ಷ್ಷ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮುನಾಪಲ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಸ್ ಆಗು ವಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಕ್ಸ್‌ಮ್‌ಷ್ಷ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಕ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ನೆಲಮಂಗಲ ದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಮ್‌ಷ್ಷ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Subject to one condition that if at any time it is found that it is not in the interest of Road Transport, that very day it may be cancelled.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಕ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ, 5-6 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್‌ನ್ನು ಪಿಕ್ ಆಪ್ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಇಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಷ್ಷ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have been getting periodical reports. I have issued strict instructions to the General Manager that if at any time he comes to the conclusion that it is not in the interest of Road Transport, that very day that permit will be cancelled.

Mr. SPEAKER.—It is 16 miles from Nelamangala.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಕ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ಪ್ಯಾಸೆಂ ಜರ್‌ನ್ನು ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is presumed, they will not do it.

Sri R. ANANTARAMAN.—Have you got a complete scheme of monopolies of the routes in the State, Sir?

Mr. SPEAKER.—That question has been answered.

Sri R. ANANTARAMAN.—How many years will you take to monopolise all the routes ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Well, I cannot say. It will have to be done by periodically checking up and by consolidating our position before we take further steps.

Sri M. V. RAMA RAO.—What is the enactment to which the Hon'ble Minister was referring as authorising the Government to nationalise the routes for motor transport ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not remember the name of the enactment at the present moment.

Sri M. V. RAMA RAO.—May I request you to tell on the floor of the House that there is a certain enactment although he may not remember the name ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have examined the law as it stands today and I am confident about the legal opinion furnished that there are enabling provisions.

Sri M. V. RAMA RAO.—I am not questioning the competence of the legal opinion. I want to know whether he is certain that there is such an enactment.

Mr. SPEAKER.—He has said that he cannot remember that now.

Sri M. V. RAMA RAO.—Not the name. My question is, whether he is certain about the enactment being there.

Mr. SPEAKER.—He has stated 'yes'.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜು ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಚಾರ್ಜು ಕೊಡಬೇಕು. ನಗದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬಸ್ ವಾರಂಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ತುಮಕೂರಿನಿಂದ ಹೊನದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಬಸ್ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೋಗುತ್ತದೆ.

Postal facilities to Arsikere of Nidagal Hobli.

Q.—986. Sri C.T. HANUMANTHAIYA (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that they have received petitions from the raiyats of Arsikere of Nidagal Hobli, Pavagada Taluk, requesting to arrange for daily postal facility ;

(*b*) whether any correspondence has been carried on with the Central Government regarding providing such postal facility ;

(*c*) the stage at which the matter is pending ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Do not arise in view of reply to (*a*)

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪಾವಗಡತಾಲ್ಲೂಕು ನಿಡಗಲ್ ಹೋಬಳಿ ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ಡೈಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಜಿ ನಕಾರ್ ರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ನಿಜವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸು ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೆ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We will make a recommendation to the Postal Department in the matter, Sir.

Mr. SPEAKER.—Questions Nos. 843 and 1037 may be taken up together.

Loan granted to Mysore Silk Filatures, Ltd.

Q.—843. Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the total amount of loan granted to T.-Narsipur Silk Filatures, Ltd. ;

(*b*) the date or dates on which the loan was granted ;

(*c*) the security on which the loan is granted ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) The Mysore Silk Filatures, Ltd., have been granted loans to the extent of Rs. 10·75 lakhs from time to time, besides a guaranteed Produce Loan of Rs. 8 lakhs.

(*b*) 19-7-40
24-8-49
27-11-50
19-1-51
3-11-51

(*c*) Statement appended.